ŠKOLNÍ ČASOPIS
15. ZÁKLADNÍ ŠKOLY V MOSTĚ
J. A. KOMENSKÉHO 474, 434 01 MOST

SchoolZine

Tento časopis neprošel ani jazykovou, ani věcnou úpravou. Je spontánně vytvořen žáky a do jejich textů zasahují jen dotazovaní v autorizaci. Toto číslo vyšlo 25. října 2022

DVACÁTÝ TŘETÍ ROČNÍK Č.2

Tak chutnají podzimní prázdniny

28. říjen - Den vzniku samostatného československého státu

Tento časopis vydávají pedagogové a žáci druhého stupně.
Pedagogické vedení: ***Mgr. Lenka Vrabcová a Ing. Jana Urbanová, spolupracují žáci všech ročníků v hodinách ČJ, ČaSP (8.roč.) a IKT, někteří učitelé.***
Stálý dopisovatel: ***Mgr. Jakub Hasil - stolní hokeje***

Halloween

Historie a původ Halloweenu

Název Halloween je zkratkou spojení All Hallows´s Eve, kterým se ve staroangličtině označoval předvečer dne svatých. Lidé si tento den připomínají své zesnulé předky. První zmínky o svátku sahají přibližně do roku 1745, jméno se v průběhu let komolilo, až vznikl Halloween.

Historie Halloweenu sahá k slavnostem Samhain, kdy skotští Keltové slavili konec žní a příchod zimy, temnější části roku. Od 16. stol. bylo zvykem chodit v kostýmech od stavení ke stavení a výměnou za básničku či koledu vybírat potraviny. Strašidelné kostýmy měly představovat duše zemřelých.

Do Ameriky se Halloween rozšířil s masovou imigrací Irů a Skotů v 19. století. Puritáni (angličtí reformovaní protestanti) z Nové Anglie na východě USA byli zpočátku proti oslavám Halloweenu.

Symboly Halloweenu

Vydlabané dýně jsou nejznámější symbol Halloweenu, svíčky se do nich vkládaly, aby koledníkům usnadnily orientaci v potemnělých ulicích. Co nejstrašidelnější obličej na dýni má odhánět zlé duchy. V USA je oranžová dýně známá jako jack-o´-lantern. Zajímavé je, že Skotové a Irové původně vyřezávali tuříny (představte si řepu). S dýní přišli imigranti z Ameriky, neboť se lépe vydlabává a výsledek je strašidelnější.

Čarodějnice dle pověr doprovázejí na cestách zlé duchy. Lidé se jich báli a věřili, že na Halloween mají čarodějnice největší moc.

Masky a kostýmy sloužily slavícím Keltům k matení zlých duchů. Lidé v této době věřili, že strašidelnými převleky duchy zmatou a oni je nechají být. Američané se začali převlékat do kostýmů počátkem 20. století, tentokrát již pro zábavu.

Kočka byla za posvátnou bytost považována již Egypťany, kteří ji uctívali jako bohyni úrody. Ve středověku byly černé kočky vnímány jako mazlíčci čarodějnic, a tak jako symbol Halloweenu přetrvaly dodnes.

Halloweenské tradice, zvyky a hry

Trick-or-treating v překladu znamená „Dejte mi koledu, nebo vám něco provedu“ a je to nejznámější tradice Halloweenu. Děti v kostýmech obchází sousedy, zpívají koledy a získávají za ně drobné sladkosti. Pokud je majitel domu suchar a neotevře jim dveře, provedou mu drobnou lumpárnu. Koledovat se chodí vždy po setmění.

Hororové historky a strašidelné příběhy si mezi sebou vypráví starší děti. Čím děsivější, tím lepší. Mnoho seriálů vysílá v halloweenském týdnu speciální čarodějnické díly.

Halloweenský průvod se pořádá ve větších městech. Děti v něm soupeří o nejoriginálnější a nejstrašidelnější masku. Nejznámější je newyorský The Village Halloween Parade.

Antonín Strauss, 9. A

Dušičky

Svátek zesnulých neboli dušičky se slaví 2. listopadu. Je to památka na zesnulé, nejen na svaté lidi. Připomínáme si tím blízké a příbuzné. Mezi tradice patří návštěva hřbitova a ozdobení hrobů. V Česku se na hroby pokládají věnce, květiny a zapalují se svíčky, které se dávají k hrobu. Je to též křesťanský svátek, což znamená že se církev modlí za duše v očistu. Dušičky jsou hlavně o vzpomínkách a nalezení vnitřního klidu, když jsme se svými zesnulými příbuznými.

Tereza Sýkorová, 9. A

Den vzniku samostatného Československa

Den vzniku samostatného Československa je státním svátkem, který každoročně slavíme 28. října a připomíná nám vznik Československa, jak už název vypovídá. A to přesto, že 28. října 1918 nebyla ještě vyhlášena československá republika, ale jen československá samostatnost. Každá přelomová historická událost probíhající v čase však potřebuje jeden den jako symbol. V tento den patří k obvyklým projevům oslav státního svátku jmenování generálů prezidentem, účast hlavy státu na vojenské přísaze Hradní stráže či udílení státních vyznamenání ve Vladislavském sále na Pražském hradě.

Po rozdělení Československa na dva samostatné státy – Českou republiku a Slovenskou republiku, se na Slovensku přestal tento svátek slavit. Také u nás jeho odpůrci argumentují tím, že se u nás slaví založení již neexistujícího státu. Historikové, další odborná veřejnost i běžní občané však považují toto datum za zásadní v moderních dějinách našeho státu a českého národa.

Zdroj: http://svatky.centrum.cz

Záchrana lidského života

Pondělí 15. srpna. Pro někoho běžný pracovní den, pro někoho den prázdninový, pro někoho den, na který nikdy nezapomene. Co se stalo? Bylo odpoledne a parta čtyř dívek byla poblíž večerky u Kahanu. Kousek od nich došlo k potyčce mezi dvěma muži, která vyvrcholila pobodáním staršího z nich. Dívky neváhaly, poskytly zraněnému muži pomoc a tím mu zachránily život. Díky jejich svědectví byl také ještě ten den dopaden útočník.

Dvě z děvčat, Adriana B. a Michaela I., jsou bývalými žákyněmi naší školy. Další dvě děvčata, Elenka Makulová a Terka Balážová, jsou žákyněmi našich sedmých tříd.

Za svoji statečnost a pomoc byla děvčata pozvána panem primátorem Janem Paparegou na Magistrát města Mostu, kde jim, společně s policejním ředitelem a vyšetřovatelem z kriminální policie, poděkoval a ocenil jejich rychlý zásah.

Mgr. Sidonie Smetáková

Nová posila mezi učiteli

Paní učitelka Jitka Kubrtová (tělocvik, angličtina, výchova k občanství a ke zdraví)

1. Co vás přimělo být učitelkou u nás na škole?
Vaší školu jsem si vybírala mezi školami v Kadani a Ostrově nad Ohří. Vaše škola mi byla nejvíce sympatická. Líbilo se mi sportovní zaměření školy a sportoviště. Při výuce online v době covidu jsem zjistila, že ráda pracuji v kolektivu.

2. Učíte ještě nějaké předměty kromě tělocviku?
Učím také anglický jazyk, přestože jsem studovala francouzštinu. V mládí jsem pracovala jako průvodce v Savojských Alpách a hodně cestovala, takže mi angličtina není cizí.

3. Jaké ročníky učíte?
Učím 3., 5., 6., 7., 8. a 9. třídu; tělocvik, výchovu ke zdraví, výchovu k občanství a angličtinu.

4. Chodila jste někdy sem na školu?
Na Vaši školu jsem nikdy nechodila.

5. Jak vycházíte se žáky/žákyněmi a učiteli?
Mám ráda všechny učitele a všechny aktivní děti ze školy.

6. Jaké máte vzdělání?
Jsem „vyučená“ tělocvikářka, přesně tělesná výchova a občanská výchova.

7. Které sporty máte nejraději?
Nejoblíbenějším sportem je lyžování. Patnáct let jsem trénovala lyžařský oddíl v Klášterci, proto mám k lyžování nejblíž. Dále pak mám ráda horolezectví, volejbal, běžky, jízdu na elektrokole, turistiku či plavání.

Josef Veszprémi, Antonín Strauss, 9. A

Přespolní běh

V úterý 4. října se uskutečnila sportovní akce „Přespolní běh - memoriál Jaroslava Haušilda“, které se zúčastnilo deset dívek a chlapců z naší školy. Přestože jsme neobsadili přední pozice, tak všem děkujeme za účast a za reprezentaci školy. Nejdůležitější je přeci zúčastnit se.

2. B – Pasování na čtenáře

Tak jsme se dočkali – jsme opravdoví čtenáři! Učili jsme se číst poctivě celý rok a dnes se nám dostalo to správné ocenění. Navštívili jsme městskou knihovnu. Zde nás přivítala krásná dvorní dáma, která nám prozradila něco o knížkách v dětském oddělení knihovny. Potom jsme si všichni přečetli příběhy „O krtečkovi“, prohlédli si zajímavé knížky a vyřešili několik hádanek. Dvorní dáma nás doprovodila k mladému princi, který nás opravdovým mečem „pasoval na čtenáře“. Slíbili jsme mu, že si budeme pravidelně číst, o knížky pěkně pečovat a dál se čtením vzdělávat. Moc se nám „pasování“ líbilo a už se těšíme na další návštěvu knihovny

Mgr. Naděžda Kočová

2. A – Pasování na čtenáře

Mgr. Lucie Ondráčková

Říjen pro neziskovky

Dne 6. 10. se žáci 15. ZŠ za doprovodu paní asistentky Lenky Bránišové zúčastnili akce „Říjen pro neziskovky“, kde pomáhali s organizací. Na neziskovky se přišlo podívat a splnit úkoly mnoho malých ale i větších dětí, které to samozřejmě velice bavilo. Zábava byla obstaraná, byl tu stánek s občerstvením, pódium s hudbou a vystoupeními. Nechyběli ani zástupci Policie České republiky a zástupci Vojenské střední školy s pěknou ukázkou aersoftových zbraní. Nebyli tu ale jenom oni, mezi nimi bylo několik dalších zajímavých škol. Akce se konala od 15:00 do 17:00. Musím uznat, že to bylo velmi dobře naplánované a byla tu příjemná atmosféra. Akce se nám moc líbila a rádi jsme se ji zúčastnili.

Bohuslav Kotlár, 9. A

6. A - Prevence „Záškoláctví“

Dne 12. 10. 2022 naši třídu navštívil p. Lito z Městské policie v Mostě, aby žáky seznámil s tématem „Záškoláctví“. Nejdříve si žáci připomněli důležitá telefonní čísla na IZS, včetně těch mezinárodních (112, 911), dále diskutovali o činnosti městské policie a v další části se společně zaměřili na povinnost školní docházky, včetně důsledků pro ně samotné a pro jejich rodiče. Zahráli si i scénku, kdy se stali na chvíli rodiči, kteří mají dohlédnout na docházku svého syna (p. Lita) do školy a dohlédnout na nápravu jeho záškoláctví. Všem se přednáška líbila.

Ing.. Kamila Glaserová

Den stromů

Nápad slavit Den stromů, vznikl už v polovině 19. století ve Spojených státech, konkrétně v Nebrasce. Tamější krajina byla přibližně před 150 lety popisována jako krajina bez stromů. Den stromů je svátek, který stromy oslavuje jejich sázením. V současnosti se den stromů slaví ve více než 40 zemích. Den stromů se většinou oslavuje na jaře a na podzim, ale datum není celosvětově dáno.

Staré a posvátné háje byly uctívány, a proto i chráněny od nepaměti. Úcta k nim se přenášela z generace na generaci. Stromy poskytují domov a útočiště pro velkou škálu nejrůznějších organizmů a jsou velice důležitou součástí mnoha přírodních i umělých ekosystémů, jež vytváří i životní prostředí pro lidi.

U nás na škole si tento den připomínáme prostřednictvím akce „Oblékni svůj strom“, kdy stromy oblékáme do uháčkovaných čtverečků, které vytvoří žáci nebo zaměstnanci školy.

Sofie Záhrobská, Stela Weberová, 8. B

Zdroj: nature-summer-forest-trees-preview

Prevence na druhém stupni

V říjnu proběhly na naší škole první akce v rámci prevence rizikového chování.

12. 10. měly třídy 6. AC besedu se strážníkem Městské policie v Mostě p. V. Littem na téma „Záškoláctví“. Žáci si zahráli scénku na toto téma jako v divadle.

21. 10. přijelo do naší školy Divadlo VeTři s V. Vébrem a M. Doležalovou, aby zahráli v hudebně naší školy divadelní scénky žákům 7. ABC, 8. AB a 9. B na téma „Základy společenského chování“ a žákům 6. AB na téma „Kyberšikana“. Zejména scénky z prostředí obchodního domu, autobusu či divadla se žákům líbily, neboť si v nich někteří mohli sami zahrát a připomenout si, jak se správně chovat…

24. 10. byl zrealizován také tříhodinový program pro 9. A sdružením MONA – Prevence je Most k naději. Tématem programu byly „Sekty a extremistická hnutí.“ Oba lektoři dokázali aktivovat třídu, žáci se zapojili a snad i dobře bavili :o)

Programy hodnotí třídní učitelé pozitivně, děkujeme Městské policii, Divadlu VeTři i lektorům MONA.

Mgr. Petra Kratochvílová

Retrohraní ve školním klubu

V říjnu proběhlo ve školním klubu „Retrohraní“, kde si děti mohly, po dobu tří dnů, vyzkoušet hry z doby, kdy ještě nebyly mobilní telefony. Některé hry děti již znaly, jiným se nově přiučily. Všichni si mohli vyzkoušet skákání školky přes švihadlo a přes gumu, skákání panáka, cvrnkání kuliček do kruhu, výrobu ozdob z céček a jejich házení na cíl. Děti se naučily přebírat provázek ve dvojici i tzv. samopřebírání. Také jsme nezapomněli ani na staré dobré JO-JO. Příště si vyzkouší i retro pohybové hry jako je: Honzo, vstávej! Kolik je hodin?; Cukr, káva, limonáda, nebo Krvavé koleno… Všichni si „Retrohraní“ moc užili a věřím, že k některým hrám se budou i nadále vracet.

Lenka Bránišová

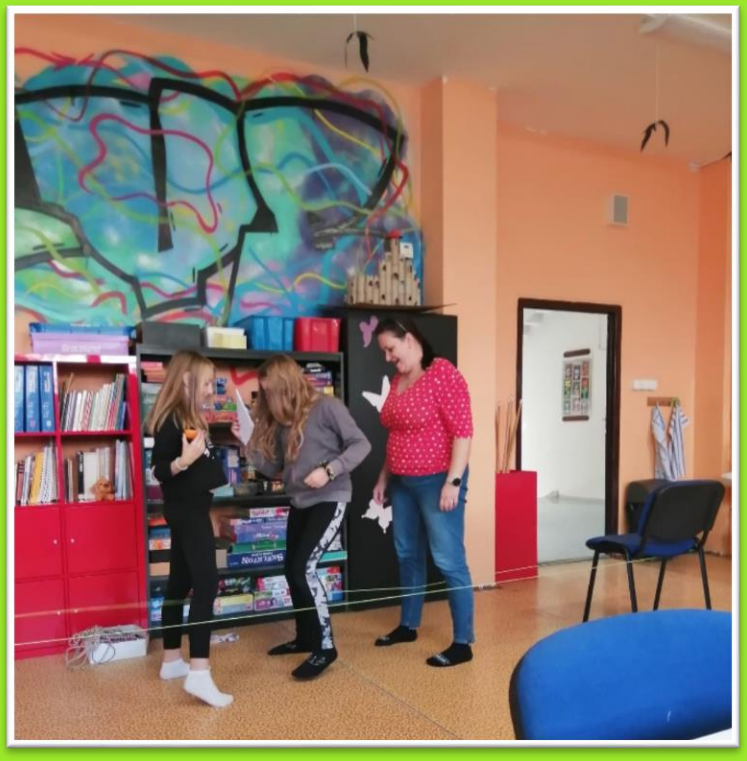

Stolní hokej

Indičtí stolní hokejisté navštívili 15. ZŠ

Zástupci Indické federace stolního hokeje v rámci přípravy na MS 2024 navštívili Českou republiku. Na 15. ZŠ Most absolvovali ve školním klubu trénink s našimi žáky. V SVČ Most se pak zúčastnili air-hockeyového turnaje. Ten byl do českých soutěží zařazen jako nejnižší kategorie „C“ a zvítězil v něm Denis Konečný (Mladé pušky Most). I na tomto turnaji měla naše škola zastoupení díky osmému Pavlu Weberovi a třináctému Jiřímu Trejbalovi.

Oliver Čermák v Praze pátý

Hned dva šprtcové turnaje proběhly v říjnu v Praze. Mezi třemi desítkami účastníků Pražského poháru měli mostečtí výrazné zastoupení, které v bronzové umístění přetavil Michal Justra (BHC StarColor Most). V pěti zápasech dosáhl bilance tří výher, dvou remíz a žádné prohry. Bez prohry byl rovněž pátý žák 15. ZŠ Oliver Čermák. Ten ke dvěma výhrám přidal tři remízy a z Prahy si odvezl trofej pro nejlepšího staršího žáka. Zvítězil Simon Kaňa (Gunners Břeclav). V Poháru ČSBH pak v konkurenci čtyř desítek účastníků startovali žáci 15. ZŠ Most Oliver Čermák (25.) a Vlastimil Třasák (22.). Druhý jmenovaný vybojoval pohár pro nejlepšího mladšího žáka. Turnaj se mosteckým celkově vydařil, zvítězil v něm totiž Marek Těšitel (BHC StarColor Most) před svým oddílovým spoluhráčem Michalem Justrou, třetí byl Adam Kuráň z Břeclavi.

Pozvánky na turnaje

- Sobota 12. listopadu 2022 – MOST SVČ – billiard-hockey šprtec & air-hockey
- Neděle 13. listopadu 2022 – MOST SVČ – táhlový hokej Chemoplast & billiard-hockey šprtec
- Pátek 25. listopadu 2022 – MOST SVČ – billiard-hockey šprtec, táhlový hokej Chemoplast, air-hockey
- Sobota 3. prosince 2022 – MUTĚNICE – mistrovství ČR – billiard-hockey šprtec · Informace a přihlášky: jakub.hasil@post.cz, 603 337 054

Kroužky stolního hokeje 2022/2023

I ve školním roce 2022/23 se hraje stolní hokej – šprtec ve školním klubu naší školy, a to v ÚTERÝ od 15:00 do 16:00 hod. Mimo soutěž si můžete zahrát v ŠK kdykoli v provozní době klubu, po dohodě s vychovatelkou. Kroužky šprtce a air-hockeye organizuje také Středisko volného času Most. Přihlášení je možné v recepci SVČ a na webu www.svc-most.cz .

Mgr. Jakub Hasil

Třídnický den

První pomoc, 1. díl

Krvácivé stavy a rány

Znalost poskytnutí první pomoci je důležitá pro každého člověka. Poskytnutím první pomoci se rozumí i „pouhé“ zavolání ZZS, především jedná-li se o zachránce nezletilé. Při telefonátu se volající řádně představí, popíše co nejpřesněji situaci a detailně sdělí, kde se poraněný nachází. S poraněným manipulujeme pouze v naprosto nutných případech, ošetřujeme vsedě nebo vleže, nikdy nenecháme poraněného při poskytování první pomoci stát.

Krvácivé stavy

Zevní masivní krvácení se týká krvácení z velkých tepen, kdy krev stříká nebo intenzivně vytéká. Krvácení v případě krční nebo stehenní tepny zastavujeme přímým pevným stisknutím rány nebo tepny v ráně prsty. V ostatních případech tepenného krvácení z končetinových tepen a v případě veškerého **krvácení žilního** je hlavním ošetřením tlakový obvaz. Krvácející ránu kryjeme sterilním materiálem, poté přiložíme nerozvinuté obinadlo a vrstvu pevně fixujeme dalším obvazem tak, aby vrstva vyvíjela tlak proti krvácející ráně.

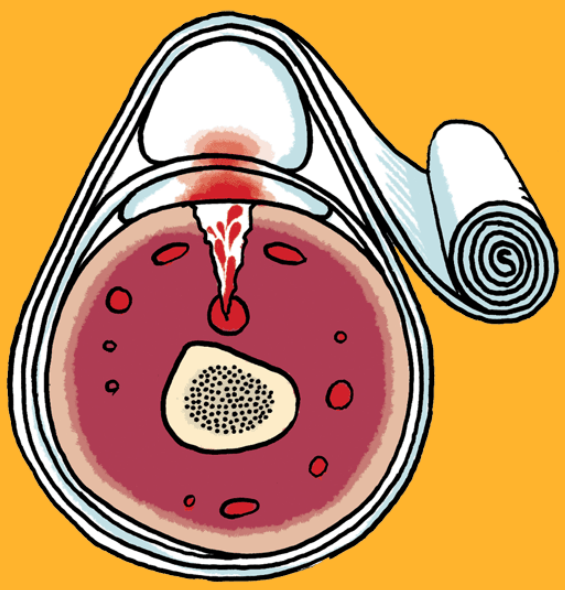

Schéma tlakového obvazu

Ve výjimečných případech použijeme zaškrcovadlo. Škrtíme pouze paži nebo stehno, nikdy ne bérec nebo části končetin v blízkosti kloubů. Přikládáme přes oblečení, šířka musí být minimálně 5 cm a pamatujeme si čas, kdy jsme končetinu zaškrtili, což později nahlásíme záchranářům. Přiložené zaškrcovadlo nikdy nepovolujeme!

Při **krvácení z nosu** pevně stiskneme nosní křídla mezi prsty po dobu alespoň 5 minut a přiložíme studený obklad na týlní krajinu. Postižený sedí v mírném předklonu, krev vyplivuje.

Ošetření různých druhů ran

Ránou rozumíme každé násilné porušení celistvosti kůže, případně i hlubších struktur či orgánů. **Rány s větším krvácením** můžou být tepenné, žilní nebo smíšené. Obecně platí, že hlavním způsobem ošetření je tlakový obvaz. **Rány s menším krvácením** vypláchneme čistou vodou, okolí rány dezinfikujeme běžnými dezinfekčními prostředky. Ránu kryjeme sterilním obvazovým materiálem. Případné **nečistoty z rány** (kamínky, písek, štěrk…) musíme šetrně, ale důsledně odstranit, např. proudem vody nebo pinzetou a ránu opakovaně dezinfikovat. Následuje obvyklé krytí obvazovým materiálem.

Rány infikované či potencionálně infikované, tj. znečištěné zeminou, rány od nečistých předmětů (rezavý hřebík, ztrouchnivělé dřevo…) vyčistíme a dezinfikujeme. Potřeba je také zajistit další ošetření, především přeočkování proti tetanu. **Rány vzniklé kousnutím zvířete** mimořádně pečlivě vyčistíme, dezinfikujeme a vždy zajistíme odborné ošetření. Hrozí zde riziko nákazy tetanem nebo vzteklinou.

Při ošetření **rány s cizím tělesem** můžeme z rány odstranit pouze ta tělesa, která jsou volná a lze je vypláchnout či setřít, násilně nic neodstraňujeme. Předmět v ráně obložíme obvazovým materiálem a viditelně fixujeme tak, aby při dalším ošetření bylo zřejmé, že v ráně je cizí těleso. Všechny rány s cizím tělesem vyžadují neprodleně odborné ošetření.

Otrávená rána v našich podmínkách vznikne nejpravděpodobněji při uštknutí zmijí. Je-li rána v dolní končetině, zabráníme postiženému v pohybu, je nežádoucí zrychlení krevního oběhu. Vhodné je končetinu ochlazovat. Neprodleně zajistíme odbornou pomoc.

Bodnutí hmyzem do oblasti horních cest dýchacích je v našich podmínkách nejpravděpodobnější vosou nebo včelou. Pokud dojde k bodnutí do oblasti kořene jazyka či hltanu, jdu vždy o nebezpečný stav, mimořádně nebezpečný pak tehdy, když je postižený na jed hmyzu alergický. Po bodnutí přiložíme na hrdlo ledový obklad, pokud možno dát postiženému cucat kostky ledu nebo zmrzlinu. Postiženého uložíme do polohy v polosedě, přivoláme záchrannou službu a do příjezdu zdravotníků pečlivě pozorujeme případné známky dechových obtíží, v jejichž případě jsme připraveni zahájit kardiopulmonální resuscitaci.

Mgr. Sidonie Smetáková

Pohodový proslov pedagožky

Prosím, pozor!! Pánové profesoři, prorektoři, prokurátoři, primátoři, přednostové, předsedové, proslulí primáři, promovaní premiéři, prostě polobohové,

prosím poslyšte, pohleďte pod pokličku po poselstvích, přáních pár pedagogů, proč právě plníme poslání pedagogů procvičit příští pokolení…
Procvičujeme paměť, představivost, písmena, počty, procenta, prvouku, poetiku, pohádky, povídky, pověsti, přírodopis, perspektivu, prostonárodní písně, počítače, plavání, přípravu pokrmů…
Posilujeme perspektivy prcků, prvňáků, páťáků, puberťáků, pečujeme pečlivě…
Přesvědčujeme proč příkladem Platón, Pythagoras, Přemysl I., Pascal, Paganini, Petrarca, Purkyně, Puškin, Palacký, Picasso, Peroutka, Panenka…
Působíme promyšlenými přípravami, projekty, pořady, plníme předepsané pedagogické plány…
Pěstujeme pravé podhoubí pro politiku, příští parlament…
Předáváme poznání pondělí po pátek princům, princeznám…
Připravujeme příští prodavačky, pekaře, piloty, pěvce, publicisty, policisty, pediatry, pedagogy, psychology, psychiatry, pojišťováky, pyrotechniky, podnikatele, pracovníky praktických profesí, prostě pracovitý personál…
Přitom potřebujeme pevného přesvědčení, posedlosti prací, posilování pramenů poznání, pomíjíme provokace, působivé pastičky, pozdní příchody, polovičatost…
Peskujeme prevíty pro povrchnost, pitomost, primitivnost, průměrnost, pasivitu, pošetilosti, pesimismus, prchlivost, pýchu, plýtvání, pirátství, podvody, podfuky…
Předcházíme problémům prevencí patologických projevů…
Přispíváme pohodě, pokroku, porozumění, přestože potomci praotce používají pořádnou přesilu, privilegují práva před povinnostmi…
Pochvalujeme pochopitelně pilné, přičinlivé potomky, pro pěkné písemné práce, pozitivní přemýšlení, povedené proslovy, prezentace pozoruhodných poznatků…
Přiměřeně přispíváme, podporujeme pěkný přístup…
Profese pedagogů přitažlivá pro pohotové, pracovité, plodné, prostě produktivní pacifisty, patrony parole…příznivce potomků…
Přitom prožíváme pospolu pískot, poprask, piknik, psinu přestávek…
Protože převažují pozitiva pedagogického působení, pokračuji prací, přeji příjemné pohodové prosincové počtení…

Pedagožka paní Petra Pohodová *(Mgr. Petra Kratochvílová)*

Práce našich žáků a žákyň

↑ Výtvarné práce žáků 6. A a 6. C – kódování prvků fauny a flóry pomocí linií

↓ Výtvarné práce žákyň z volitelného předmětu UVČ

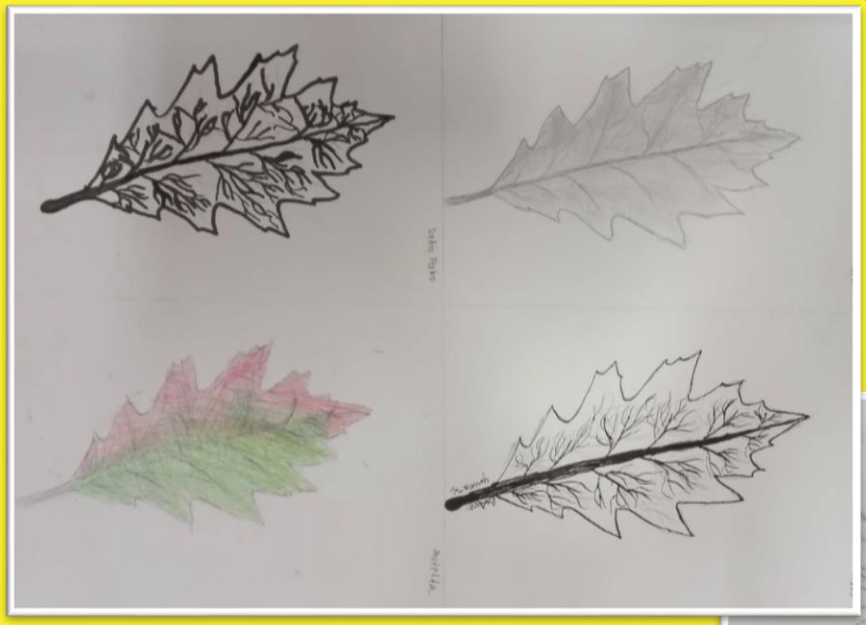

Výtvarné práce žáků 7. A a 7. C – kresby různými kresebnými prostředky (tužka, perko, redispero a pastelky)